

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Hijo de José López Bernagost)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÉFON A. 4115. — BARCELONA

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

CRIATURADES

—Tan gran que diuen que era... i no ho entenc. Naixent cada any
no té pas temps de créixer!

NADAL

Es la festa dels rics i deuria ésser la dels pobres.

Perquè l'infant de Betlem va néixer en un estable per a fer comprendre als feixos de la terra el terrible dolor que és tenir gana i patir fred.

En lloc de meditar sobre aquestes coses tristes, els catòlics s'afarten golafres i ofeguen en vi els pocs sentiments que els queden dels escassos que mai han tingut.

Jesús, més que per redimir-nos, apar que hagi vingut al món per això, per a què als seus deixebles no els manqui un pretext per a menjar i beure.

Sols per beure i menjar el fan néixer cada any els seus fidels, el mata l'Església i després el ressuscita.

Nadal més que una festa cristiana, sembla el triomf i l'apoteosi del paganisme i l'epicureisme.

El cop de puny científic

Un campió francès de boxa, crec que anomenat Peguilham, ha mort d'un "màstec" que li havia deixat un rival seu, nordamericà, de nom Friedman.

L'homicidi, el fet criminal, ha tingut lloc a Hartford (Estats Units d'Amèrica).

El directe que Peguilham rebé fou tan irrefutable, que quedà k. o. "incontinenti" i el deixà estès a terra.

La voctoria del seu "púgil" haurà embriagat als ianquis.

Els republicans de la Unió són, avui com avui, els reis del cop de puny.

Bufa que venten, queixals que teniu enllaire i genives que buiden.

Els francesos que no paguin els seus deutes, ja saben la sort que els espera.

Els espera la mateixa fi tràgica d'en Peguilham.

El puny de ferro nordamericà s'encarregará de liquidar comptes.

L'oncle Sam és l'amó de la situació. La seva butxaca és la més plena. Els seus boxadors són els que peguen més fort.

Que és barbre l'espectacle? I què hi fa?

Tota la civilització no és més que barbarie disfressada, orgull satànic i apetit de diner amagats o habilitat dissimulats entre versicles de "Bíblia" i ganyotes de puritanisme.

Tanmateix, la boxa és ben lletja.

En les curses de braus, per exemple, hi ha llum, hi ha color.

La font d'emoció potser és més clara que en la boxa. I el risc per l'home a l'arena, no és més gran que en el "ring".

L'estiu passat, a prec d'uns amics, vaig anar a veure un "match" de pesos lleugers.

Feia pena. Feia escriuir.

Els boxadors esbufegaven, treien fum de tot el cos, suaven sang.

Eren dos jovenets eixerits, plens de vida, ben plantats, de cara intelligent, aptes pel treball.

A cops de puny s'havien posat l'un a l'altre fets una llàstima.

Tenien el rostre aixafat, inflat, de color de porpra o de cirera.

Els, penjaven les galtes, escupien vermell, els ulls els ploraven.

Els mancava ja l'alè i el combat no finia.

Al contrari, com més anava, els partidaris respectius més enfutismats semblaven, més folls.

—Mastega-li l'estómac—deia un.

—Gira-li el nas d'una plantofada-responia un altre.

—Escampa-li les serradures i acabem d'una vegada, mal llamp!—afegia, molt cremat, un tercer.

La batessa no es perllongà gaire. Aviat, un dels "gladiadors" es posà les mans en creu a l'entrecreu, on havia rebut un cop afrós del seu adversari, es caragola contra les cordes i caigué com un sac cara al cel.

ANGEL SAMBLANCAT.

L' HOME

L'Home, majestuosament enllairat, mostrant son pit i son front com estandart que ha de volcar sobre dels éssers que el rodegen, imposa per la seva intel·ligència, la seva voluntat fins als éssers més potents que ell.

L'Home, mai abatut pels elements, lluita esperant un goig de la vida a què fins ara no ho arribat. Però què hi fa? Té fe en ell mateix, i això es prou per a fer-lo arribar a fruir de la seva glòria.

Moments hi ha que l'Home, dominat pel fatal pessimisme, oblide la seva força, i, aleshores, cau en les profunditats del pessimisme i de la debilitat. Però això sols passa per a l'Home com un osini, com una visió. Tan sols és un breu moment. Després torna a lluitar, torna a ésser qui era, i dominat per la força de l'optimisme, segueix el seu camí, triomfant, victoriós, imposant-se a tots els obstacles que podríen fer-lo defallir en el seu propòsit.

Mimem a l'Home; a l'Home; no a molts éssers que ho semblen. I al contemplar-lo, nostre front insensiblement s'abaixa respectuosament per a fer una reverència a aquell ésser tan perfecte, tan gran, que ha sabut descobrir tots els misteris que la Natura tenia guardats.

A l'Home no l'espanten els paranyos que li posa la Naturalesa, ni els que altres éssers inferiors envejosos li preparen per a fer-lo caure a l'abisme de la mort. Molt penosa és la seva vida; però mireu com s'obre pas per entre mig del camí pedregós. Aquells obstacles infinitos que s'oposen a la seva marxa triomfadora, la Ciència els venç, pujant victorios

L'ARBRE DE NOËL

—No les toquis, petit, que encare son verdes.

enemics. Per això, entretant que la civilització, els pobles permaneixen adormits en moltes parts surt l'Home en uns llocs com Rússia, amb el seu renovament; a Xina amb la seva llibertat i a Anglaterra amb la petita guspira de la vaga minaire, que pot ésser un foc molt gran.

Aquest és l'home, molt diferent, per cert, del que nosaltres en diem un hom.

L'Home, el geni Home, doncs, és aquest, i ho serà tothom que dintre de la Vida aporti la seva part proporcional als mitjans intel·lectuals per assolir la perfecció del seu gènere, sense egoïsmes ni fanfarronades.

Per això nosaltres, mentre odiem i despreciem a l'hom vil i baix, cridem tan fort com podem:

Visca l'Home! Visca el triomf de l'Home!

F. MATEU MONTAGUT.

rava terrible per damunt de totes aquelles testes.

La pobla esposa romania defallida per l'injust que Déu es mostrava amb ells, després que tant amaven. I el trist desenllaç arriba. La mort de l'espòs amat deixava una rastrera de llàgrimes vives en la llar!... Un mossèn, un escolanet i quatre homes passaren a recollir el difunt...

La pobla vídua, plena d'esglai, s'atansà al capellà, dient-li amb humilitat:

—Per què no vénen a cercar-lo quatre capellans i no utilitzen un cotxe per al transport, com fan amb tots els altres difunts?...

—Perquè en aquest enterrament no hi hem honorar i en aquells se'n paga en bona moneda.

—I vostè representa a Déu en aquests moments?...

—Sí, senyora.

Amb esclat contestà la desconsolada esposa:

—Doncs, no és just, o del contrari, haurien d'ésser vostè els primers cremats dintre aquell infern que ens pinten!... No crec ni en la seva bondat ni en la seva justícia. La meva creença, ara, és la crueltat de la vida que m'ha pres l'espòs. Lluny, lluny d'aquesta llar! Deixeu-me'l que reposi aquí prop meu! No vull que la seva tomba estigui vessant de la injustícia dels homes! Ja sabré jo fer-n'hi una amb els petons dels meus llavis i amb les llàgrimes dels meus ulls, que serà més neta, més pura i més cristiana que les vostres.

PAPEROL.

LA CAMPANA

Un jorn sonà en santa rebedia.
Les gents corrien com esperitats.

Aquella veu el poble corprenia
i se l'enduia pels carrers irrats.

Feia bullir la sang dintre les venes,
alçava barricades pels carrers

i feia sortir enfora les conciències serenes
i es jugaven la vida com si res.

Ara, aquella campana ja no toca;

aquella veu se li ha emmudit.

Però hi ha aquesta Campana que és com
una roca i té un so de veritat pel noble esperit.

Pels que amen el viure lliure,
pels que estimen ben lliure el pensament,

pels que fan de la vida un dolç conviure
i odien el viure de turment.

Quan de sofa la cendra el foc s'apaga
i de conciència humana no en resta ni caliu,

LA CAMPANA DE GRACIA ens afalaga
i ens deixa ànima endins un sobreviu.

Han dit les inclemències i injustícies
dels negres d'ànima i de cos,

i en el sofrir li ha deixat carícies
i ha trencat i hafer que escardillava l'os.

Es la Campana viva de veu forta,
que vol que l'home sigui més humà.

Avui dintre sa veu els cors s'emporta
i els fa forts per demà.

SALVADOR PERARNAU.

DIGNITAT

Contestant a "Contrast",
d'en Josep Roche.

Tindria d'ésser insensible a totes les misèries humanes, degut a la dura prova a què contínuament està sotmès i a la part que en elles li toca i, en canvi, ell és, més que cap altre, el que ia més almoines i dóna més consells al desvalgut.

Es preua d'home de cor i ho és. Aquest és l'obrer!

Però, això ho sap molt bé, amic Roche, que hi ha una sèrie de captaires d'ofice, que amb paraules estudiades, segons les circumstàncies, estan explotant nostra bona voluntat i caritatis sentiments. Aquests al sacó'rels se'ls tira o torça més a la vagància.

Qui són, un home jove amb una dona i una criatura, que un dissabte, en sortir del taller ens pidolaren uns centims, dient-nos que feia sis mesos que estaven despatxats de la "Hispano"?

Per què, en lloc de venir a nosaltres, no anaven a trobar als que foren llurs companys (?), especialment de la secció de motors, que treballen tantes o més hores extraordinàries que nosaltres, i a l'ensembla sabien qui eren?

Segons tu, amic Roche, només cal que vindgui un individu dient-nos que treballava a la casa A o B, i l'han despatxat, per nosaltres tenir l'obligació d'ajudar-lo.

Crec que tu voldries saber quelcom més per a no ésser enganyat. L'engany, quan és degut a l'avaricià, pot passar, però quan es dirigeix a l'explotació dels nobles sentiments de l'home, és indigna. Es un sacrilegi.

Ultra això, no fixi's quantitats. El sou, quan està guanyat amb la pròpia suor, no està bé el retreure'l, i les hores, hi ha circumstàncies, en les que potser tu també t'hi trobes, en què no s'hi pot fer més.

GUINOVART.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA

—No les toquis, petit, que encare son verdes.

A l'Ateneu Enciclopèdic

La Secció de Literatura i Belles Arts de l'Ateneu Enciclopèdic Popular es disposa, entre altres projectes per a l'any 1926-1927, a estudiar la vida i obra dels escriptors i artistes difunts contemporanis.

Heus aquí alguns dels temes i personalitats convidades a col·laborar en llur desenrotlllo:

"Del Somniador taciturn o Carles Costa". Pregat el concurs de Josep Maria Jordà, Francesc Aguirre, Emili Junoy i Joan Puig i Ferrater.

"De la incapacitat per l'odi o el paternal mesratge de Joaquim Cassadó". Pregat el concurs de Felip Coscolla, E. Soler de les Cases i Joan Balcells.

"Del benedicte laic o Josep Ferran Torras". Pregat el concurs de Frank Miralles, G. Fuster, V. Calders i Arús i Max Bembo.

"De Littre a Brillat-Savarin o Pompeius Gener". Pregat el concurs de Frederic Pujulà i Vallès, Cristòfor de Domènec, Lluís Via i Manuel Ribé.

"De la senyorial reacció contra l'adversitat o Joaquim Folguera". Pregat el concurs de Josep Maria López Picó, Josep Farran i Mayoral i Joan Arús.

"De l'entendida acracia o Joaquim Oller (Claudio Jovenes)". Pregat el concurs de Felip Cortiella, Anton Sabater Mur i Pere Baillida.

"De la incompresa aristocràcia o Cebrià Montoliu". Pregat el concurs de M. Serra i Moret, Nicolau Maria Rubió i Josep de Montoliu.

"D'epicur a Bergson o Antón Sayos Parra". Pregat el concurs de Francesc Cuarter, J. Rigola Royo, Joan Sanxo Farrerons, B. Parramon.

"De la ingenuïtat estemordida per la realitat o Anton Isern". Pregat el concurs de Joaquim Biosca, Plàcid Vidal i Joan Puig i Ferrater.

"De Rousseau a Ibsen o Jaume Brossa Roger". Pregat el concurs de Carles Junyer, N. Bas i Socias, Joaquim Borralleres i Josep Maria Junoy.

De l'ecuànim i dolça maduresa o Ernest Vendrell. Pregat el concurs d'Amadeu Hurtado, Josep Artís, Jesús Pinilla, Santiago Valentí i Camp i Enric Jardí.

"De l'immacible aroma dels lliris silvestres o Joan Salvat Papaseit". Pregat el concurs d'Emili Badia, Lluís Plandiura, Xavier Nogués, Jaume Llongueres, Enric Casanovas, Sebastià Sánchez-Juan, Angel Samblancat i Emili Eroles.

"De la immortalitat de Lohengrin o Xavier Montsalvatge". Pregat el concurs de Miquel de

Palol, Carles Rahola, Adolf Farnoli i Prudenci Bertrana.

"De Dickens a Rabindranath Tagore o Ramon Raventós". Pregat el concurs de Joan Llitteras, Francesc Pujols i Avelí Artís.

Els èxits dels cantonesos

Els republicans del sud van a Xina de victòria en victòria.

Han anulat el Govern de Pequin.

Han posat fora de combat a Wu-Pei-Fu.

Quan escrivim aquestes ratlles, és probable que el mateix li hagi passat a Chang-So-Lin.

Si l'exèrcit de Chang-So-Lin ha estat derrotat, l'emancipació de Xina és un fet.

Sense això, la situació de Feng-Ju-Siang ja és preponderant.

La bona disposició dels anglesos envers ells és prou significativa.

Els anglesos, a les colònies, quan poden dominar, no preguen.

Quan parlamenten, és que la força no serveix per a res.

Des de la presa d'Hankin, els cantonesos són els amos del tinglado, a Xina.

S'han fet seva la zona industrial del país.

Compten amb la simpatia dels intel·lectuals, dels obrers, dels patriotes tots.

El moviment insurreccional a Xina és majoritàriament patriòtic, és nacional, no comunista, com s'ha dit per a desacreditar-lo.

Es cert que els bolxevistes han ajudat als cantonesos.

En Feng-Ju-Siang ha estat a Moscú.

Entre els deixebles de Sun-Yat-Sen, n'hi ha molts que simpatitzen amb el bolxevisme.

Però, la gran massa dels insurrectes és simplement independentista.

Volen la llibertat de Xina, l'anulació de les concessions estrangeres, l'abolició del comerç de l'opi, el fi de l'hègemonia britànica a Orient.

Ens sembla que el programa no pot ésser més moderat i més raonable.

Anècdota de Robert i Robert

El diplomàtic i poeta humorístic en Robert Robert, que com tothom sap era una de les figures més característiques de la Renaixença de les lletres catalanes, era un home elegantíssim. Ell

anava vestit sempre a la darrera moda, usava els millors perfums de l'època, duia sempre la barba pulcrament pentinada; durant les repúbliques espanyoles, al segle passat, passejà les seves distincions i elegància per les corts dels països on exercí de cònsol. Però tenia un defecte físic que per ell era un greu pesar; en bé de la seva elegància, però, procurà dissimular-lo. Robert Robert era ben calb; recorregué els millors perruquers fins que en trobà un que li sabé fer una perruca tan perfecta que era difícil descobrir la seva calvicie.

Un dia que feia un temporal desenfrenat, en Robert Robert anava als seus querfers. Un vent poques vegades vist feia difficultós el trànsit i eren poques les dones que podien evitar que les faldilles no voliessin i els homes que podien aconseguir que el barret no dansés amb el vent. A la Plaça de Palau, una ràfega de vent més fort arreplegà el nostre escriptor. El barret li fugí del cap, i quan ell corregué a empaitar-lo, un altre cop de vent li arrabassà la perruca.

Un grup de valets que estaven a prop seu, començaren a fer riota del cap pelat d'en Robert Robert i de la seva perruca postissa; uns quants amics de brega s'ajuntaren a les riotes dels xicotets. Robert Robert, impassible, perseguia la perruca i el barret. Aviat els atrapà. Llavors, el grup de xicotets i bromistes es posaren rient entorn seu; l'altra gent que passava s'aturà a contemplar l'escena.

Robert Robert s'adonà perfectament del ridícul que feia i veié que només un gest humorístic podia esvair-lo. Seriosament, mirà la gent del seu entorn i s'enfilà dalt d'un banc de la Plaça, demanà silenci, i digué:

—Senyors. Vostès han vist que jo porto perruca. No saben la comoditat que és; voldria que tots els calbs l'adoptessin. La perruca, senyors, es posa així.

I Robert Robert es collocà pulcrament la seva perruca; baixà del banc, saludà a tothom i seriosament, poc a poc, continuà el seu camí.

ELS NOSTRES EXITS

El número 3.000 de "La Campana de Gràcia"

El número de la setmana passada, o sigui el 3.000, fou un èxit, un èxit dels grossos, d'aquells que fan època.

Hores i hores havien estat les nostres màquines tirant exemplars... i en pocs minuts, malgrat l'enormitat de la tirada, s'esgotaren. Els exemplars eren arrencats de les mans dels venedors com pa beneit.

Això, naturalment, ens omple d'orgull i satisfacció. Encara hi ha sentiments liberals i dignes en el poble!

Des d'aquestes pàgines LA CAMPANA DE GRÀCIA remercia a tots els col·laboradors que tan brillantment l'han ajudat a celebrar el seu tercer milenari.

In memoriam

Al Centre Republicà del Poblet es celebrà dissabte passat una vedellada necrològica en honor d'en Nakens.

L'acte, que es vegé molt concorregut, i en el que regnà l'entusiasme indescriptible, parlaren Durany y Bellera, Juli de No, Rodriguez Soriano, Eladi Gardó, Avelí Veïlla, Regius Lamo, Josep Ullé, J. J. Vinaixa i els nostres companys Lluís Capdevila i Angel Samblancat.

Tots estigueren molt valents i molt eloqüents i foren molt aplaudits.

Es reberen nombrosíssimes adhesions de dintratre i de fora de la capital.

Era la una de la matinada quan varen acabar les arengues i les oracions fúnebres dels paginistes d'en Nakens.

En 'Pepet' autor teatral

El nostre col·laborador que signa els seus articles amb el pseudònim de "Pepet", ha escrit una comèdia que porta per títol "La taberna del mal abrigó".

Com que l'esmentada comèdia s'estrenà el dia 15 del mes entrant en el Gran Casino Republicà de la Barceloneta, no creiem oportú estendre'n en comentaris, guardant els mateixos per una vegada s'hagi representat. Ara, el que desitgem de molt bon grat, és que els seus coneixens de la popular barriada assisteixin a l'esmentada representació, amb el mateix gust que ho farà el gran literat, glòria de les lletres catalanes, en Santiago Rusiñol, al que el novel autor ha dedicat la seva primera producció.

UN TROS DE PAPER.

sandelabros eran dos iodios que ab cada ploma de les que davan al cap aguantaven on dels sis brocs.

—A mi m' agrada que tot fassig goig. ¡Y la noya?

—Ja; es s'ili dins que la pentinadora l'acava d'on-

vestir.

—Cóm s'entén! qui sap que no vay pentinadora à casa!

—Bé; i però no sap que ella no se sap fer bé i monyo de manguió!

—Saberé!

—Mare de Déu! per una clau artís, bé es natural que 'presenti de una manera que fassig goig als sogres

De repent se sent un terralèmol espanyol, la minanya,

que treya la pols d'un tambor al baló, entra correjós, la que fregava 'nom de la escala entra subfugant

—Ja venen! ja son aquí! ¡Cuy! ¡corri! ¡Noya, còm sitis! Acabés d'arreglá artís! ¡Mare, m' deixa anà al terra!

—No

Tot això se sent ensopègat ab les cadiras, corrent de

l'en cantó a l'altre, plorant lo xicot que vol anà al terra

va anar la pentinadora corrienc i arroçada com si

hagués comès un crimen, per no trovar-se ab la farrenya cara

de lo señor Pera que li dia que totas són uas bandarros

Uas encubridors.

De repent, ríscan; el señor Pera y la señora Socós se

fan un cuartol per acondicionar un xic; tancan les vi-

dreres de la sala, y la criada, obriu la porta, deixa entrar

al señor Cinto y a son fill, que són los que hi van a de-

maran la noya

—Lo señor?

—Miquela, que entri a la sala y s'aguardin; —diu,

desde abont s'arregla, la señora Socós

La criada fa obra de la porta de la sala, y paga y fil que

dans esperant; lo primer assentat en lo sofà y lo xicot passei-

—Lo señor Cinto habia sigut pastisser; va arreplegar lo

principi dels seculs que s'bi guanyava tant, y al lenim

ab dos casetes a la carretera den Llinichs, una gran pausa, ca-

ra quadrada y sorta-barba.

Lo xicot es un xitxarel-lo dels del dia

Lo seu pare, va dir: —Ja que jo s'om un as no vull que

lo meu fil siga, y lo fa estudiar per advocate.

Lo pobre señor està aturad de lux de la casa.

—Caratús! pensa en si. —Deu anar bés los ca-

pitols;

Lo xicot tot passegiant xinla per lo hair lo wala del

Fons i s'altura à mirar los quadros que son de la historia

del Hijo Pródigo. Devant de cada un s'hi planta, y llavors,

parideu a cantar, illegit. Pide la herencia al padre. Se

entreja a la vida dissoluta. Està operantos unos cordos.

La noya dintre l'sein quartar aparta una mica la cortina

de la vidriera que dóna à la sala y s'observa, quant

es obra la vidriera del fronte y pareix lo señor Pere mudat

—Servidor de vestits

—Cóm ho passa?

Lo señor Cinto s'alsà, y volent fer cumpliments, co-

messa a fregar los peus per terra, com si s'volgés tréure

lo fach de las sabates

—Seguin, seguin

—Ab permis de vestit. (Tots s'assentan.)

—Vaya, vaya.

—An demés, sí, sí.

Ningu sap com comersar; al últim lo noy, que mal que

mal es lo menos tonio...

—Veniam per tal que li vaig dir.

—Ah! bueno; me n'alego molt.

—La de casa no pogué venir per la distorsa migranya,

pero ja 'na hem parlat tot, y per nosaltres no hi ha in-

conveniente.

En aquell moment, la señora Socós obra una es-

cletxa en la vidriera y fai. —Sit, sit, Pére, cordat la levita.

Lo señor Pere, distret, s' havia posat una armilla vella de

sail, y com lo sail fai allò que 's talla, li penjaven tot de

flaigarsans com si fos un goch d' andaluz.

—Sí, sí, tornava la seva dona, pero cal el no va sen-

ir, y canuda, no deixar correr, tornar a ficar a dins.

Bueno, donchs, hundré un gran gusi. —diu lo señor

Pere, perque jo, j'm' enten^o no vuy escalar cadires à casa y deseguida ho vug dir al seu noi; si vosté v'ab bon fi, fassi venir à parlar al seu pare.

</

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagost)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'ANY QUE ARriba

—Estic espantat! Déu faci que no acabi de la mateixa manera que aquest!

ANY NOU

Ja tenim aquí l'any nou.

Us desitgem, lectors benvolguts, que si que ve sigui per vosaltres més bo que el que se'n va.

Que ho sigui també per Espanya, per Europa, per la pau, per la llibertat, pel poble, pels que treballen.

Del 1926 no ens en queda un record gaire grat.

Ha estat el continuador de l'anterior i de l'altre i dels altres.

La crisi econòmica en ell ha estat paorosa; l'atur forçós, esparverador.

L'equilibri polític no s'ha restablert.

El varen saludar el primer de gener com un any nou i no ho ha estat.

Era nou cronològicament. No ho va ésser, no ho ha resultat sociològicament.

Que 1927 ho sigui. Volem, necessitem un any nou, que ho sigui de debò, que vingui amb novetats, en el que tot no sigui vell, caduc.

Tindrem aquesta sort amb el successor de 1926? No diem que Déu ho faci, perquè no estem gaire bé de creences. Però, sigui degut a Déu o al diable, la qüestió que es faci el miracle.

F R E D

Es l'actualitat de més relleu d'aquesta setmana.

El fred, la neu, la grip, els torrons, el gall dindi,

Com gall dindi ens ha pelat el fred aquests dies.

—Mai n'havia fet tant—diuen els que tenen experiència llarga d'aquestes cosees.

Es clar. Ells mai havien estat tan vells i la seva carn mortal cada dia es va glaçant i acostant-se més al fred suprem.

Després, la darrera garrotada és la que cou, la que fa mal. De les altres no resta més que un record boirós.

No oblidarem, però, amb facilitat, el vent, la pluja i els graus sota zero del Nadal d'en-guany.

De res servien les fartoneres, els tips de polialastre i les ardides escomeses al Codorniu.

Et quedaves "frappé". No hi havia manera d'aixeribir-se. S'encongia i s'arronçava l'ànim com un "marron glacé".

El vent xiulava en les esclietxes i gemegava adés amb un idòl de llop adés amb un grinyol de criatura.

A Bilbao ha nevat quatre dies seguits. Fins a Almeria gela.

A Madrid hi ha hagut quinze o vint víctimes dels brasers. Sort que als madrilenyans els ha tocat la grossa.

En una escala va morir, a Barcelona, de gana i de fred un xicot de disset anys.

La pulmonia, la bronconeumonia, la cruentat de l'hivern han fet entre nosaltres estralls.

Als teatres no s'hi pot anar perquè tothom tus.

Pels carrers va la gent traient fum del nas. A les barraques mor la pobrissalla com les mosques.

Veritat és que aquí per la seva inclemència totes les cases semblen barraques.

Eis vidres ballen a les finestres. Les portes no tanquen. Els embans semblen de paper.

La calefacció, bona, gràcies.

Hi ha la mania, ha arrelat la teoria de que això és una mena d'incubadora i fem els pisos per prendre la fresca i no per aixoplugar-nos.

I el que prenem, el que agafem, és cada bronquitís, cada constipat que fa escriurix.

La propaganda de l'Atracció de forasters no creiem que convenci a ningú, ni als mateixos que la fan.

Això és una estació d'hivern, però una estació de ferrocarril inhòspita i desabrigada.

Es un pessebre de Betlem, on els fills de l'home dormen sobre la palla i tremolen de fred els Crists.

ANGEL SAMBLANCAT.

El primer quart del segle XX

Hem passat ja els primers vint-i-cinc anys del segle XX. Un quart de segle és ja un període de temps que, si no constitueix una època històrica, pot, almenys, donar a conèixer el que probablement tindrà aquella a la qual, amb el temps, perteneixerà. Es, doncs, relativament interessant, en aquest moment, passar la mirada per damunt d'aquests petits tros d'història que acabem de viure. Prescindim de l'any 1926, que ja s'escapa del quart de segle.

Espanya inicià una nova modalitat de la seva vida pública en començar el segle XIX. En el moment en què arriben aquí les corrents innovadores llençades al món per la revolució francesa, es planteja entre nosaltres el problema de la implantació dels seus principis en el règim de l'Estat. I des de llavors s'inicia una lluita entre els interessos i les idees afectes a l'antic règim, d'una banda, i d'altra, les aspiracions simpatitzants amb les fórmules liberals i democràtiques, que dura fins als nostres dies.

Amb aquests antecedents arribem a la desfeta colonial. La impressió causada al país per aquest esdeveniment, remou, com és natural, la sensibilitat popular, i dóna lloc a una sèrie de manifestacions i de protestes, reclamant una rectificació radical en els procediments de governar, seguits fins aleshores. Els republicans i les esquerres en general demanen que cessin la influència clerical, que tant ha influït en la rebel·lia de Cuba i Filipines, i

la realitat oligàrquica en què viu l'Estat, a pesar de la seva aparent organització democràtica. I les forces productores, representades per les Cambres de Comerç i, més tard, per la "Unió Nacional", així com pel catalanisme defensor del concert econòmic, propugnen l'adopció d'una política econòmica, que acabi amb el nombre excessiu de despeses inútils i doni peu a una veritable reconstitució nacional.

Aquestes sorolloses campanyes, que culminen en l'oposició a Polavieja en el Poder, en la impopularitat d'un cert esdeveniment, que pot representar l'estromentament del vell carlisme amb les altres esferes, i amb el tancament de caixes de Barcelona, s'esborrà davant del bloc feixuc i fort de la clàssica resistència a les innovacions, que ja ha aguantat totes les furioses envestides del segle passat.

En efecte, el famós general es manté amb excepcional autoritat dintre el Ministeri i àdhuc és nomenat, després, Cap de l'Estat Major Central, contra la voluntat del President del Consell; es donen als càrrecs als més anomenats clergues de la dominació espanyola a Filipines; es perseguixen sense interrupció totes les manifestacions legals del pensament; s'implanten els combatuts Pressupostos d'en Villaverde, pedra de toc, que havien estat, de la campanya de les Cambres de Comerç; es neguen les promeses fetes des del Govern d'establir un concert econòmic amb Catalunya; i es refusa sistemàticament tota petició autonòmica que aquesta formulí.

Va ésser, en veritat, una gran llàstima i un greu mal per a Espanya, que la significació de moltes personalitats del catalanisme polític d'aleshores, donés lloc a què les esquerres l'apreciessin com un moviment clerical i excessivament conservador i, per tant, com un perill per a l'efectivitat d'aquella renovació liberal i democràtica que, des de la centúria passada, venien perseguint. Aquest fet va produir la llarga i dolorosa lluita entre republicans i catalanistes, que va ensagnar més d'un cop els carrers de Barcelona. I és molt possible que distreguis energies i atencions, que tal vegada haurien pogut cristallitzar en el Govern, amb el triomf dels ideals republicans i autonomistes, l'harmonia i la conjunció dels quals havia estat ja assenyalada pel gran Pi i Margall, com l'afortunada solució del problema espanyol.

Així, que el temps transcorregut permet mirar les coses en tots els seus detalls i amb la major serenitat, potser es pot dir que no va ésser aliena a la formació de la Solidaritat aquesta consideració, i que tal vegada hi va contribuir més que no pas el fet material que li va donar els seus orígens parlamentaris. La Solidaritat catalana era, en el fons, una revifalla de la protesta popular iniciada en el 1898 i s'encaminava a dotar l'Estat d'orientacions que estiguessin d'acord amb aquella vida a la moderna que ja havien desitjat els nostres pares des de les Corts de Càdiz. Però també va

esser inútil. Els homes de dreta varen voler seguir a Maura en la seva posició contra la integritat del dret del sufragi; varen creure que realment es podia donar satisfacció a les necessitats del país sense canvis fonamentals, i l'agrupació va quedar desfeta i sense força per a oposar-se a que seguís la política de sempre.

La nostra intervenció en la política internacional, es va iniciar sense participació moral ni assentiment de cap mena de part de l'opinió. Així ens varem trobar, sense que el poble sabés com ni per què, amb els ineludibles compromisos del Marroc. I, com a conseqüència, amb la desgraciada campanya militar del 1909 i l'esforç i el sacrifici d'homes que el Govern tingué de demanar al país. Altra vegada l'opinió es va sentir sotrajejada. La protesta va arribar llavors als fets revolucionaris del mes de juliol, i aquesta és potser la primera vegada que es pot registrar un efecte positiu de l'empenyà popular. En les eleccions d'aquell mateix any assoleixen les esquerres un notable triomf. I en el mes de febrer immediat, el rei no té més remei que cridar al Poder en Canalejas, que l'accepta amb el lleal propòsit de transformar la política espanyola.

En Canalejas és el primer polític governant espanyol, des dels temps de Carles III i d'en Prim, que es disposa a democratitzar la monarquia i a resistir l'escomesa dels elements clericals. Cal recordar també que és el primer que acull amb veritable simpatia les peticions autonòmiques de Catalunya i que les satisfà pràcticament, portant a les Corts, i aconsegueix la seva aprovació, la llei de Mancomunitat, demandada per les Diputacions catalanes... Però... àdhuc en aquesta ocasió, en què totes les circumstàncies semblaven propícies a la renovació, l'intent fracassa. Una mà criminal, que recorda les mateixes de l'assassinat impune del carrer del Turco de Madrid, trenca l'existència de l'il·lustre estadista. I tornen a seguir les coses com abans, talment com si haguessin fet pacte amb el diable per a tenir una eterna joventut.

La crisi econòmica, la pujada de les subsistències, el desballesament general que ens va portar, en els primers moments, la guerra europea, va promoure una nova commoció, la última de les que podem registrar en el període de temps a què ens referim. Fruí d'aquest estat d'agitació i d'inquietud, és l'Assemblea de parlamentaris, que tracta de deixar en evidència la ineptitud o la inhibició del Govern davant les diverses qüestions que la situació ha plantejat en la vida interior de l'Estat. També hauria pogut ésser aquest moviment un punt de partida de la regeneració d'Espanya. Als polítics de totes les tendències s'hi ajuntaven les forces obreres. Què va passar? Dones va passar que per atendre un alt requeriment a la concòrdia, es va formar un Govern de concentració anomenat nacional, sota el prestigi del qual es varen haver de rendir les oposicions del dia abans, deixant que la quietud tornés a regnar i les velles coses reprenguessin el seu ritme.

Era el ritme del qual havien donat la pauta en Cànoves i en Sagasta amb el seu pacte del torn pacífic. L'accord i la convivència secrets dels dos partits, i una funció de Govern d'absoluta i constant inhibició, que no pretengués arreglar res, ni impulsar res, ni fer progrés, res, assegurava la tranquil·litat del carrer i allunyava la possibilitat d'una altra guerra civil. Així ho varen creure també en Silvela i en Villaverde i en Montero Ríos i en Moret, i tots els que varen rebre l'erència dels governants de la Restauració. Per això, en mig de tot el que ha anat passant, cap polític ha respondat tan bé a aquesta secreta força intransformable que domina a Espanya, com en Dato. No altra cosa va representar el títol d'"idoniètat" que es va donar al seu partit; ni a altra cosa responia aquella indiferència inqualificable amb què s'anava mirant les angoixes del país, durant els dies de la guerra gran.

El que hi ha és que aquesta política, que tal vegada evitava una altra guerra civil, com la que havien encès els carlins, no podia evitar les innovacions que van seguir tots els pobles i que a tots els pobles repercuten fatalment, ni les greus pertorbacions que es produeixen quan no s'ha fet res per a rebre i adaptar de-

gudament aquestes noves corrents. Veus així, doncs, el que explica el perquè els moviments socialistes, sindicalistes i obreristes en general, que a tot el món civilitzat segueixen els camins de normalitat que una constitució liberal estableix, aquí s'han tingut de produir fora de la llei, en lluita constant amb el Poder i amb la societat, arribant a constituir un veritable perill i, àdhuc, un atemptat a la llibertat.

Efectivament, la tradicional política espanyola ha pogut aconseguir fins ara que els sentiments populars no es fiquessin dintre de les jurisdiccions absolutes i oligàrquiques que encara conserva de molt abans del segle passat. Però és evident que a canvi d'aquesta avangardatge, ha de sofrir avui la pena de veure que els seus fonaments, o quan menys la seva tranquil·litat, estan constantment amenaçats per la revolta violenta. D'aquesta inquietud en participen igualment els interessos privats que, per un conservadurisme mal entès i simplista, s'han posat tantes vegades al costat d'ella i han apuntalat la seva existència. Per aquesta inquietud s'ha arribat al moment amb què s'acaba el període que ha motivat les presents ratxes.

No haurem arribat ja al dia en què es conveni tothom de què la millor garantia de tranquil·litat estable i durable, d'harmonia social, de compliment de la llei, de progrés i de benestar generals, consisteix en fer que el poble, l'opinió pública, intervingui en el Govern i aquest sigui, per tant, una veritable democràcia?

JORDI ROGER.

De societat

Vareig ser-ne presentat davant formosa marquesa. N'era dama molt entesa amb rigors de Societat.

Quina senyora més fina! Vaig quedar-ne boca-obert. Ens vam fumar un cigarret i una racció de morfina.

Varem ballar un "charleston" com monstres encadenats. Varem quedar rebentats i tots dos quèiem de son.

Em desperto i faig un crit, un crit tot ple d'estranyesa. Al meu costat la marquesa i tots dos al mateix llit.

SALVADOR ROMIGOSA.

La mort d'en Litràn

Una altra baixa a les files de l'anticlericisme i el lliurepensament. Després d'en Josep Nakens, en Cristòfor Litràn.

Pèrdua gran per nosaltres, la del fundador d'"El Motín".

Pèrdua no menys sensible, la del collaborador d'en Ferrer Guardia.

Litràn, en efecte, havia treballat, molts anys, en les traduccions de l'Escola Moderna.

Era un bon lliudit i un periodista meritissim.

Fundà i dirigí a Reus "El Autonomista".

Formà part de varis redaccions de periòdics republicans.

Ell era federal i fou gran amic d'en Pi.

En els darrers temps, en què es trobava malalt, no l'han abandonat un moment els nostres corregionalistes de Sabadell, de Rubí i algun altre poble.

Es admirable la forma en què han practicat la solidaritat amb en Litràn aquests amics.

A ells i a la companya del mort, el nostre condol.

EL PRESENT NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

L'escombreria.—I pensar que sense mi els teus senyors no podrien menjar.

A LA PORTA DEL "LICEO"

—I vols dir que hi ha dret a què els nostres amos ens tinguin aquí morint-nos de fred?

—No t'amoïnis, que ells, escoltant música bona, es moren de fàstic!

NADALS

Diuen que hi ha gran carestia, que molts que feien Nadal gros la ballaran bastant primeta, com ja fa temps la ballen prou. Diuen que aquells que s'atipaven perquè vivien del "turró", "turró" oficial de classe extra ara abatuts roseguen l'os.

Les neules a dojo per tot arreu van; mai n'he vistes tantes com d'un temps encà. Neules de vainilla, neules de llimó, farcides de nata o de rovell d'ou; curtes i groixudes com un melonet; llargues i primetes com bastons talment. La gent que en volia només per Nadal, ara troba neules a dojo, tot l'any.

Els venedors tots diuen que ha estat magre la venda d'indiots però que encara els hi ha anat més fluixa la venda de capoms. Es que passem per una crisi ferma, es que pensa tothom en no gastar... per el que pugui vindre... es que tothom té por. Demés, tal com veiem que van les coses d'indiots i capons no hi ha quasi família que no en peixi tot l'any un o bé dos.

Alguns diaris francesos i fins anglesos i tot, han dit que hi havia a Espanya terribles conspiracions; que es tenien moltes pistes, que es trobaven molts papers comprometedors, que es duia a la presó molta gent, i que la cosa es trobava en estat tan perillós, que esdevindria la grossa a la primera ocasió... Renoi, això que anuncia la premsa ha sigut veritat perquè ja ha vingut la grossa; prò... la grossa de Nadall.

La costum de fer pessebres no s'acaba encara, no; encara hi ha moltes cases

que el fan o petit o gros: el Naixement a la dreta ben apropiat els pastors, gent que va cap a la cova, altra que ja en toca el dos; uns que llauen i remugiren, altres que pesquen cofois; velletes que porten llenya, noies amb el cantiró, dones que fan bullir l'olla, homenots de paixà al sol... El pessebre, si un s'hi fixa, és una imatge del món. Quantes persones coneixo que fent-los molt de favor, són figures de pessebre de les més inferiors!

FLOK

La ingenuïtat del senyor Ignasi

En ple hivern tingueré lloc la facècia del senyor Ignasi. Era tan bo, que quasi mai obria la boca per a no ofendre. Qui el tractava, no tenia prou boca per a adregar-li lloances i gairebé no s'hauria trobat ningú en el barri que no contés algun cas honorable de dit senyor.

Per la seva bondat, inspirava simpatia, però era tan pusilànim, que hi havia hom que en tenia fet un estudi i se'n aprofita. Un jorn, era una dona que trucava a la seva

porta, contant-li que una germana seva havia tingut bessonada i a la casa no tenien un clau. Era llavors quan ell, magnànim, posava mà a la butxaça per aliviar la situació, i en invitari-lo la dona a veure dit quadre, contestava ell: "Gràcies, però no sóc bo per veure llàstimes." Una altra vegada era altra dona, que li anava a contar que feia vuit mesos que el seu marit no tenia feina i la canalla no podia menjar, i ell, au!, vinga filantropia allargant la mà. Altres cop n'hi anava altra que tenia l'home a la presó, i assabentada de la seva bondat caritativa, l'anava a veure per si podia aliviar-la abans de llençar-se a la mala vida... i així, com aquests casos, infinit d'altres que foren un mai acabar. El cert del cas és que a voltes mogut per son caràcter compassiu i impressionable, havia afavorit a diferents persones que no n'erien mereixedores ni necessitades, però que coneixen la seva flaca, abusaven de la seva bondat. Si algú li deia que l'explotaven, ell contestava que més dignes de compassió eren els altres que no pas ell, perquè així, amb l'engany seu, les altres personnes se'n donaren compte. Però és el cas que ell no escarmenava, i mai ningú se n'emportà una negativa del senyor Ignasi.

I fou un jorn rufol i plujós, quan adalderat se'n anava a casa, en desembocar en una cantonada fosca i solitària, li sortí al pas un subjecte de mala "catadura", i encarant-li un revòlver, li digué:

—Alt! Afluixeu la moscal...

L'esferiment del senyor Ignasi no tingueré límits, i cor glaçat, amb un petar de dents, respongué:

—I si no us donés els diners, què em fareu?

—Us clavaría una llissada —li respondé el "baranda".

LLavors s'esferí doblegament, perquè palpant les butxaques veié que no duia el moneder. Res, aquell dia s'havia deixat els diners a casa. I amb un gran prec que mogué a llàstima (cosa estranya) al "pispa", afirmà tot plorós:

—Per caritat, no m'apalisseu, perquè m'he deixat els diners a casa, però jo us juro per la salvació de la meva ànima, que demà vindré a portar-vos-els.

RAMON SAGARRA LLEO.

Havíem llegit la sentència absollutoria d'Oscar Pérez Solís i Joaquim Maurín. Havíem tingut una gran alegria, ja no cal dir-ho.

Però ara resulta que hem de seguir demanant la llibertat d'Oscar Pérez Solís i Joaquim Maurín.

S'ha apujat el tocino.

Des d'ara valdrà vint cèntims més la teresa. Ens estranya, perquè el tocino no escasseja pas.

Al tramvia del carrer de Balmes hi veiem pujar cada dia molts capellans. Es veu que la Bonanova i Sarrià estan plens de convents.

Aquests capellans del tren-tramvia del carrer de Balmes, van tots en segona.

I la humilitat que predica Jesús?

L'Angel Pestaña, malgrat la premsa dir el contrari, segueix a la presó.

El nou emperador del Japó es dirà Showa, que en català vol dir "Pau iluminada".

Amb gas pobre?

Mussolini oferia restaurar el tron d'Hongria, però l'ex-emperadri Zita no accepta.

I ha fet molt bé.

Les coses no es fan perquè un senyor faci el que li vingui en gana.

Tot el que no ho fa el poble, és al pot.

DIVENDRES QUE VE, DIA 7 DE GENER DE 1927

Número extraordinari de

L'Esquella de la Torratxa

Escrit i dibuixat pel bo i millor de la terra

Aquest número extraordinari de L'ESQUELLA, supleix l'ALMANAC que, per causes alienes a la nostra voluntat, no podem publicar

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA
del dia 7 de gener es vendrà al preu de 60 céntimsNo deixeu de comprar aquest extraordinari
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

UN TROS DE PAPER.

Jo pensaba: "quins direts! ja eren de ull! gran mal t' en teixas! Y quant fugars depressa pera acaba un entredós!"

poch me creva que això fés per transportar-me la pessa! Es dir que jo, com un gueto, mano i cranc, pensantí subit: j'era fe l' honor de la d'ao i feya fe l' baix de un terçet! Y l'pijó que es abants espins i locant sempre de escama, Tuyas, valg cobrar la fams de músics dels redofins. Y estic tant desreditat, que quant toco en algun ball diuen tots, al senti un gall: ¡Lo trompaja s' ha callat!

¡Qué e' c'is d'ingrata, criadora!

¡Qué me' s' ha fel passat!

¡quant penso i' que m' va costar de plenart la embocadura!

Quant penso que ha fusat febi feni decimats pel teu San,

ya ara pot ser servida i per encudre algun pessebre!

Quasi penso que al cap del poll anava per guanyá un nep,

sempre ab tu dintre del cap i ab la tronpa sempre al coll!

Y que, impulsiat per la gana de casarme y fer calixa, he fet ja tot paper baix,

fins lo baix de americana!

Tinch lascas, la sanch se'm gelà, y m' veu un desitj endinat!

de darne un bon estoflat;

pero penso i' fa sarcussa!

¡Més com me venjad al forma!

¡Venjarsa d'una modista!

¡Perdonala, això es artista y es mes final de la Norma!

GRAN TEATRO DEL LICEO.

OTELLO.

Ja tenim un tenor de debò!

Recordar aquell cert Villani que pochs días avans de creuirse'l Liceo va debutar en la Norma y que despresa cantar lo Herminio en lo teatre de Sta. Creu? Doncs aquell mateix any va cantar l' Otello y li diu que n'hi ha per lograrí silons.

Ab la vinguda del tenor Villani lo personal de artistas masclers ha rebut un retrò tan gran, que si'l Sr. Rossini trobés una dona que tinguis una mica de cara y ulls així dirà: ¡j'or siog i' que engany!

Pero no! No! No! No! No! No! No! No! No!

Però des de aquell palatenciu de filòsoph busca un home ab la llanterna a la mà, quantys millions de homes s'han dedicat a buscar una dona! y j'ostàs coneixes algu que l'ha trobat? Tanots es dificultat de aqueix trobo, que l'ostre sió que va depressa y no s'pòt entretenir a buscar, ha arreglat las coses de alta manera. Avans s'agafaba un llum per buscar una dona; ara s' agafava per buscar lo llum! ¡Cadaçó per ahoi!

¡Serà dous! lo Sr. Rossini mes aforunat que tota aquella colla de Didgeons de coll'scolat, xavi, y pantalons pinxats, que se la buscan per la plassa Reyal y career de Fernando? ¡Diu b'fassí que s'ha resolte!

Tornant al tenor Villani, alesh d'no l'hi havíam sentit, ha millorat notablement, alesh en la part material com en la part artística de sus facultades. Sa veu, que recorre una extensió de meus de dues octaves, y que es robusta y de molt

bon timbre en la corda alta, 'ns sembla mes igual y elara en la corda mitja y de mes cos y sonoritat en lo registre baix. Dia y accentua b'c, resista ab energia y canta ab molta expressió, y després d'lo tot això, t'és una facilitat per la glosa, una agilitat de garganta tal, que en los passatges de execució podrás donar la sortida y sis tantos a moltes primas donnas que t'enen fama de rossinyols. Sobre semblants fomenys, es clar, no sois i' hi pòt edificar l' Otello, sinca quasi totes les òperas del antic repertori, que avuy dia se dòmen a coneixer per la pols y las trenyinas en les copistes de música dels teatros.

L' Otello que's va estrenar en Nàpols en la estació de

d'ivera de 1816 per la Colbran, Nozari, Davide y Beneditti, es una de les òperes sèries que mes varen contribuir a formar la reputació musical de son autor, del noi mimet de la naturalesa y de la sort, que avans de cumplir la èdat de trenta anys lancaba la seva glòria i carrera ab lo sublime pany y clau del Guillermo, y desde l' seu patricial retiro, rebia en vida los crils de admiració y 'la aplausos de entusiastas de la posteritat. ¡Se pòt desitjar mes? ¡Hi ha cap músich italià que 's pugui alabar de haber menjat los macarrons ab tanta satisfacció!

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara mes que tot hi falta! amors passionals y gelos del protagonista.

A pesar de lo dit, a pesar de les bellesses de prime orde que 's troben a cada pà de l' Otello, a pesar del gran final del primer acte, del superbo duo del segon y del iannus del tercer, jo soch franc; no trobo la música del Otello ni à la altura de la tragedia de Shakespeare, ni à la altura de son mateix autor. Jo no hi sé veuré ni la grandiositat del Guillermo y la Semirànide, ni 'l sabor d' època de 'l Moltè, ni la sublime senzillesa del Barbero; pero encara

Bravo per l'emperadriu, que ha tingut més talent que en Mussolini en no acceptar el que se li oferia per no vessar sang del seu poble, que encara que estigué destronada se l'estima.

Aquest Mussolini que se cuida de casa seva, que prou feina té!

A Anglaterra han estat sense premsa tres dies, amb motiu de les festes de Nadal.

Es que a Anglaterra tenen un altre concepte de la vida del que treballa,

Després direm mal dels anglesos!

A Nova York han estat tancats 80 establiments per vendre begudes alcohòliques.

Però la gent ha begut.

Que no ho estranyin que els que estan acostumats a beure, "els humits", qualque dia els beuran fins la sang dels prohibicionistes fins a deixar-los "secs".

No saben el que és patir set?

Han estat suspeses les obres de la Plaça de Catalunya.

Aquestes obres costen ja als barcelonins de dotze a quinze milions de pessetes.

Vall a dir-ho per això! Quan estiguin fletes, ja faran fàstic, ja!

L'huracà del diumenge ha causat nombroses víctimes

Ha escombrat quasi totes les barraques de la barriada de Pequín.

Infinitat de persones han quedat sense abrig. No s'ha enfonsat cap torre de la Bonanova ni cap palau del Passeig de Gràcia.

Mentre ballava al Ritz el dia de Nadal, una senyoreta de l'aristocràcia va perdre el moneder.

Si només va perdre això, rai!

A un xino li han robat 4.000 pessetes al carrer d'en Guardia.

I doncs, el guardia o els guàrdies on són?

La grip fa desgràcies a tots els indrets de la nostra ciutat.

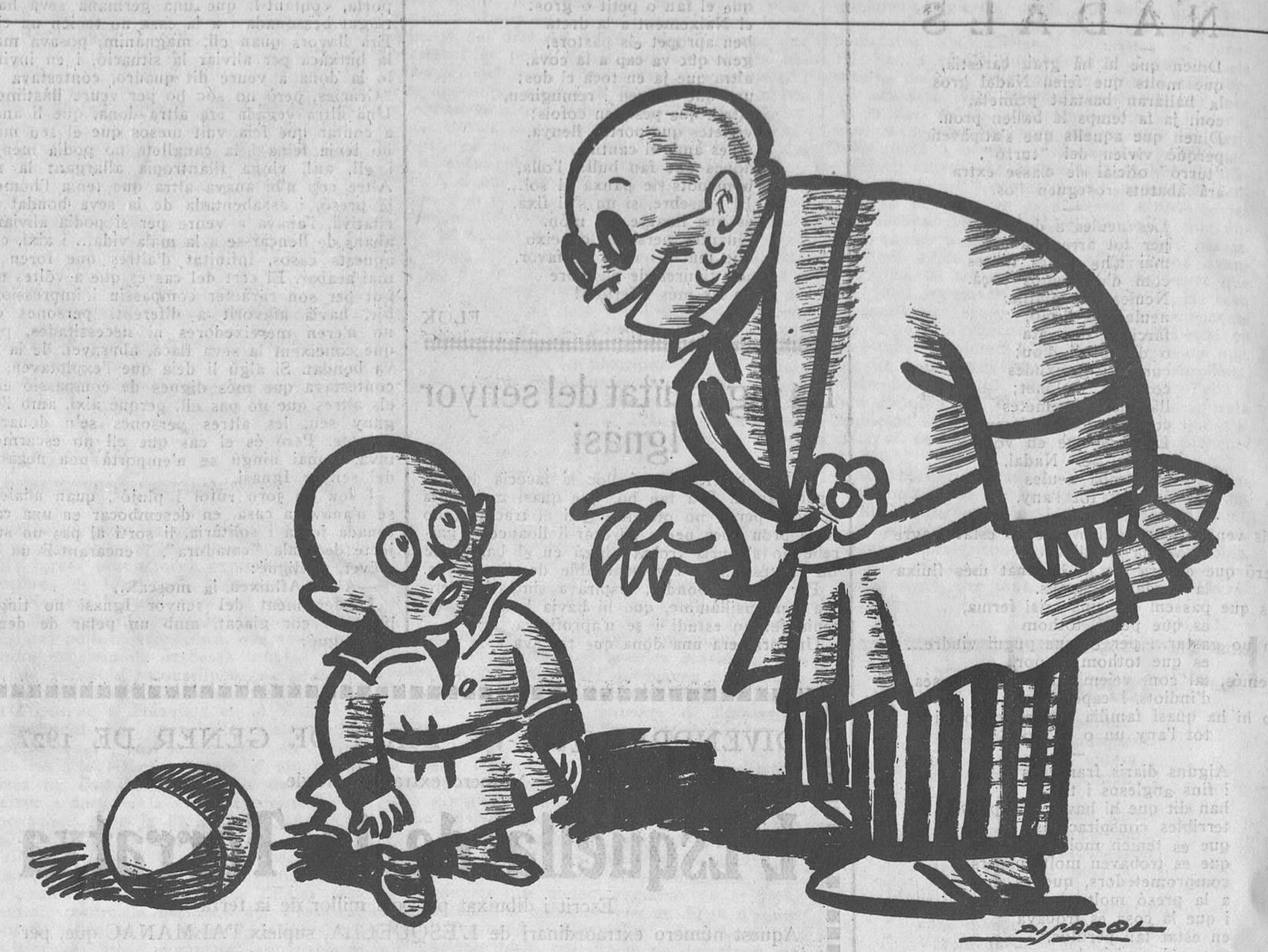
Som a desembre, però els metges estan fent d'agost.

A Bulgària han descobert un altre complot. Preparem-nos a llegir notícies esgarrifades: detencions, condemnes, persecucions, execucions, fusellaments...

Les famoses estàtues de la Plaça de Catalunya restaran amb la migrada roba que els posà el seu autor.

Pobretes! Amb aquest fred que fan.

Impronta La Campana i L'Esquella, Olim, 8, Barcelona

ELS CONSELLS DEL SENYOR ESTEVE

—Noi, sigues entenimentat quan t'arribi l'hora de triar carrera. Tira per futbolista, boxador o usurer, que són professions honorables!

UN TROS DE PAPER.

y's m'fas passar ab rahons,
y'm' mantenys de desengany,
no sé i què serà de mi,
tinch pò de fer un cop de cap...
me'n vaig cap a la Pedrera,
y en lloc de tirarm' al mar,
me ficà a la Bona Vista,
m'entaulo, y me'n faig un farit.

S. S.

y es... que... com dugas relotx
se sentia la ralera.
III.
—Ves si n' es de gran lo mòn!
—Ves si n' es de gran lo mar!
—Ves si n' es de gran lo cel!
Mou amor, donchs no es tan gran.

IV.

No temis que t'aborreixi
perque son nobles los pares.
Jo ja sé que en aquet mòn
t'otom te una pena o altre!

V

Avuy m' han dit per lo barri
que ja 't'cansa' l'amor meu!
Si es cert que n' escausa cansada,
pres un lumborey se'u.

VI.

Adeu, nina! ab los desdénys
més lo clau al cor m' arrebles!
y ab tot y que m' fas paix!
M' alegró molt de conéixer!

Enric Carreras.

¡Qué tonics son los francesos! Deixa un català que torna de França.—Mirat; no jaltres tenim lo duro y 'n' fem dos mixtos duros. ¡Comprendes! Donchs els tenen un napoleón y no s'aben fer dos mixtos.

Escollí, senyor Bartomeu, ¿qué són en l' any vuit?

—No, home, no; i per què ho pregunta?

—Com m' han dit que demà entabram això nou...

Un noi estava que sa mare ja li rentava la cara per fer-lo a estudí, quan trocà un altre noi polre demançant caritat.

—Pare, glos cosa pobres qué no van a estudí?

—No, pobretz; glos cosa no tenem diners per pagar al mestre!

Lo noi va quedar pensatiu, y al últim, quantja la criada i' anava a buscar per endur-s'el, s'acostà a son pare y li diu:

—Pare, vull ser pobretz.

Una vegada hi havia un pagès en lo teatre; feyan un drama de venyo y vinyal, y durant lo primer acte, plora p'jota.

Un senyor que seya al seu costat, home—li li dirà—no plorés; yo veux que es comela y ho fan vèrnat!

—Qui vol que li diga? va respondre lo pagès, —m' entrello—, y axó que no entench lo castell que, jsi l' entrello encara ploraria més.

El pagès va dir que el seu costat, home—li li dirà—no plorés; yo veux que es comela y ho fan vèrnat?

—Qui vol que li diga? va respondre lo pagès, —m' entrello—, y axó que no entench lo castell que, jsi l' entrello encara ploraria més.

La nit de Nadal la redacció del Tros de paper, per no pòder la costuma, va fer nocte buena. Ja comprench que si avui va interessar a nosaltres, a tosells los té sens empatia; però com que ab el matí molts los propietaris de la corderia La Nativitat, no sabem per ahorit a inquirir, no varen observar ab una dutesa y vins de primera calitat. Creiem fer un servet a nosaltres suscriutors adverteixint-los per lo que mes convénix. Si tots son com aquells, ja estem cert se'n han menjat los rigols!

CANTARELLAS.

Na pongo en guapa de fora
crech que l'cor singla ho a dins
que soys aquells carxetiners
que en el millor dels libres!

L'autrich trach de lo seu pit
que era foça d'amor me creya,

EPIGRAMAS.

Parlant d'un cas-horrors,
vadi a don Ramón la Muntanya.
—No, hi ha crissa 'ls cabells!
—No, senyora... duch perneta.

Josép Serra.

—¿Qué deu ser aquell senyau
ab qui passeja de git
la dona del professor?

—¿Qué vola que sigui, Leonor!

sustitut del seu marit

L. INGLESA.

SÍMILS.

—En què se sembla una pessa de sis à una mentida grossa?

—En que no passa

—En què se semblan las Corts à las camelias?

—En què s'obren aquell mes.

—En què se sembla una impremta a un cementiri?

—En que t'caixas.

—En què se semblan los uts de pòli à los absolutistes?

—En que t'callan

—En què s'semblan los panys à los consums?

—En que t'eten guardas.

—En què se sembla un estudiant al dia de avuy?

—En que acaba any

XARADA

Ma primera es una poca

que 's possa a tois los guisats;

si n'hi posas pogu's dols

y si massa 's fas salats.

Ma segona es aquell crit

que junts ab caure 'ls xabats,

y han mogut un larrach brugat

y ab i x' deu.

La tercera joesta es aquell

que feien al bar tres sommanas

en la Ciutadella, i molts

Monjich y les Dresanas.

Ma ultima es la primera

de la escala musical;

y 'l que quan han dit qu'era?

—Salvado, que 's animal!

SOLUCIÓ DE LA XARADA ANTERIOR

FACOTILLA.

SOLUCIÓ DEL GEROGLÍFIC ANTERIOR.

Hi ha mes dies que llonganys.

GEROGLÍFICH.

111.9

La solució es darrere en número que ve.

D' AQUÍ A UN ALTRE ANY

ATAZÓN.

E. R. —Casimiro Miralles.

Barcelona 1863.—Impronta de Narcís Ramírez y Companyia, Passatge de Esguarders, número 4.

NÚMERO 33.

I. LOPEZ, EDITOR, (Barcelona).

DIUMENGE 31 DESEMBRE 1863.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ.

Carrer Amples, 26.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ.

LIBRERIA ESPANYOLA

DE I. LOPEZ, EDITOR,

Carrer Amples, 26. y Rambla del Rei, 20.

BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

BARCELONA.

Al mes 1 reis.

POBLA DE BARCELONA. Trimestre. 15 reis.

SURTIRÀ UN COP CADA SEMANA. (Si deu vol.)

LA SUSCRIPCIÓ COMENÇA SEMPRE

lo 1.º de cada mes.

PESSEBRE.

Pero, abent deu, veurás lo pessibrista, es feli la gran obra de pessibres.

Principia per convertir en tablado los banchs dels torns ab los banquillos y capitols de quants ses filials brodaban punt; y ab uns quants taulons que baixa de una permodos, que durant l' any fan de taules à las gàbans, arma un empòssit, abont sebi podria fer un sarau si convingués. Comensa la montaña ab los aurobs, gabelles y paper de escriptura multat, que guarda d' un any per altre, esten una capa d' arena fina, y fins si vol-a-santa, en sa forma, la diversió de fer pessibres, que no la comprenden qui no reuneix una gran dosis d' aquella bona, fe que avuy no 'corra', per la justícia la desaparició d' estes espectacles y lo curi número de pessibres.

No sé perquè d' aquesta sola paraula, se m' affuga veure un home de certa edat, de costums patriars, que ab el matí molts que ab ell aprengueren les bressolats, ab lo pare Joaquim, frare franciscano, ni mes divertits que los coloms, les quatre gallines que cría en una aixelleta de que disposa a peu pla, los canaris que aparició a Sant Josep y l' esquiro que fa sus delícies ab les postures y l'enzorza. Lo veritable pessibrista té a mes, toca per fer-gàbans, sab-teix una 'lala' per cassar ab les munyas, bagarella per pescar al riu, fitxa per anar a las gatillas, fer bolets, armar una canya de pescar, fer sombras per 'l seu sol, guardons la capdilla, y fins si convé, un teatre de ninos, ab las figures dels baixos val. Sabrà, com' es coneix un pessibrista degenerat, indiges de mereixir tant candoris nom.

Lo veritable, lo genéric, lo tipic, es aquell que no té mes mòr que la familia, ni mes glòria que sia casa; de la que 'diu la capdilla de la vida; ni mes amics que dos o tres companyas dels que ab ell aprengueren les bressolats, ab lo pare Joaquim, frare franciscano, ni mes divertits que los coloms, les quatre gallines que cría en una aixelleta de que disposa a peu pla, los canaris que aparició a Sant Josep y l' esquiro que fa sus delícies ab les postures y l'enzorza.

—Yaya una porqueria ferens pujar à las fosals!—Diu un señor de certa edat, acompañant de quatre senyores, dos joves que festegan ab las mes grans y sis o set criatures parents o coneguts de un o altre de la colla.—Noyas, poche a poche. Enrich, encos mistos.

La escena es estreta, la llum-fosc una llàmpada d' oli que estudiant coregràfic de la semana se la havida de pessibrista.

—Yaya una porqueria ferens pujar à las fosals!—Diu un señor de certa edat, acompañant de quatre senyores, dos joves que festegan ab las mes grans y